

Motion till riksdagen 2009/10: MJ268

av **Lennart Sacrédeus (kd)**

Spridningen av översvämningsmyggan till Dalarna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förhindra spridning av översvämningsmyggan från nedre Dalälvsområdet till nya områden.

Motivering

Den långflygande och aggressiva översvämningsmyggan *Aedes sticticus* dominerar myggfaunan i området kring nedre Dalälven. Under vissa förutsättningar – stora översvämningar och värme – kan de kläckas i extremt stort antal och bli en olidlig plåga som drabbar både människor och djur. Det är också känt att dessa myggor flyger så långt att de successivt sprider sig till andra våtmarker miltals från älven.

Nu finns det en i faunan naturligt förekommande bakterie, *Bacillus thuringiensis israelensis* (BTI), som kan användas för att bekämpa myggen.

Problemet har varit att när BTI använts emot myggen i nedre Dalälvsområdet, har tillstånd inte getts för bekämpning i naturvårdsområden. Detta strider dock mot vetenskapen och det som berörda myndigheter själva sagt vid olika tillfällen i denna mångåriga process.

Den sammantagna forskningen visar att BTI inte utgör någon risk för människor, fisk, fågel eller andra ryggradsdjur. Den utgör inte heller någon risk för ryggradslösa djur som maskar, mollusker, kräftdjur eller flertalet insekter och påverkar inte den övriga bakteriefloran.

För bekämpning i naturskyddade områden krävs dock dispens från länsstyrelsen, vilket också beviljats av andra länsstyrelser, men inte av Länsstyrelsen i Gävleborgs län där myggplågan kanske är som värst. Exempelvis har bekämpning skett i Östa naturreservat i Uppsala län.

Fel! Okänt namn på

Miljödomstolen har också vid en process gett tillstånd för bekämpning inom Ista naturreservat i Gävleborgs län.

Kemikalieinspektionen (KemI) menar slutligen att spridning av BTI inte medför några betydande miljöproblem och har gett tillstånd till medlets användning. Ändå var det en tjänsteman vid KemI som i år överklagade spridningen i Färnebofjärdens nationalpark i Gysinge natur, med olidliga konsekvenser för de boende i området.

De enda som avråder från bekämpning i naturskyddade områden är i dag Naturvårdsverket och Artdatabanken.

I ett långsiktigt perspektiv kan detta bli än mer förödande. Det är belagt att stickmyggen denna sommar nått till samhällen i norra Uppland, spritts ned mot Uppsala stad med omnejd och till och med nått Danderyd.

I Dalarnas och Gävleborgs län finns nu en befogad rädsla för att myggplågan inte bara kommer att spridas söderut utan även norrut. Direkt gränsande till den i år obesprutade Färnebofjärdens nationalpark ligger, utöver redan illa drabbade Heby kommun i Uppsala län, folkrika orter som Avesta i Dalarna och Sandviken i Gävleborg.

Årets myggbekämpning med det biologiska medlet BTI har skett över 1 500 hektar av nedre Dalälvens våtmarker och har lokalt varit mycket lyckosam. Folkets frustration och besvikelse på både den södra och den norra sidan av Dalälven – i länen Dalarna, Uppsala och Gävleborg – riktar sig mot Kemikalieinspektionen, som i år alltså hindrade bekämpningen av 600 hektar i Färnebofjärdens nationalpark, samma område där besprutning accepterades förra året. Kemikalieinspektionen gick på Naturvårdsverkets remissyttrande i våras och sade nej till dispens för att sprida BTI i närheten av Färnebofjärdens nationalpark.

Jan Lundström, en av forskarna som arbetar med kampen mot myggen, sade till SVT den 8 juli att det inte har någon betydelse om bekämpningen är stor eller liten, om man inte bekämpar samtliga ytor myggen kan komma in ifrån. ”Då är det i alla fall lite dödfött”, enligt Lundström.

Det är angeläget att få bukt på myggplågan i nedre Dalälvsområdet, både för de boende där och för att *Aedes sticticus* inte ska få vidare spridning i vårt land. För att garantera detta måste nu KemI ge tillstånd för användning av BTI på mångårig basis.

Stockholm den 1 oktober 2009

Lennart Sacrédeus (kd)